

13.03.2019

Ärende/11

§ 101 Projektplan för en depå för Jokerbanan

HEL 2019-000577 T 10 06 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände projektplanen för en depå för Jokerbanan enligt förslaget 31.1.2019 från direktionen för trafikaffärsverket så att den totala kostnadskalkylen för depån är sammanlagt 69,45 miljoner euro och Helsingfors stads andel av kostnaderna sammanlagt 62,44 miljoner euro (i fråga om spårinfrastrukturen jordbyggnadskostnadsindex MAKU november 2018, i fråga om depåbyggnaden byggnadskostnadsindex november 2018).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 31.1.2019
- 2 Varikon hankesuunnitelma
- 3 Hankekuvaus
- 4 Päivitetty hankearviointi
- 5 Päivitetty kaupunkitaloudellinen arviointi
- 6 Vaikutukset käyttötalouteen ja lipun hintoihin, päivitetty
- 7 HSL:n lausunto 22.1.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Tidigare beslut i helheten Jokerbanan

Stadsfullmäktige godkände 15.6.2016 (§ 178) projektplanen för Jokerbanan för spårinfrastrukturens del. Också Esbo stadsfullmäktige godkände projektplanen i juni 2016. Ett förslag till höjning av maximipriset i projektplanen tas upp som ett separat ärende vid detta sammanträde.

13.03.2019

Ärende/11

Stadsfullmäktige godkände 28.9.2016 (§ 239) projektplanen för upphandling av spårvagnar för Jokerbanan. Enligt projektplanen upphandlas högst 29 stycken dubbelriktade, 35 meter långa spårvagnar för trafikering av Jokerbanan.

Stadsfullmäktige godkände 24.10.2016 (§ 926) samarbetsavtalet mellan Esbo och Helsingfors om planering och byggande av Jokerbanan. I samarbetsavtalet kom städerna överens om bl.a. projektets organisation inom Helsingfors och Esbo stads förvaltningar och med stöd av dessa samt om kostnadsansvaret och fördelningen av kostnaderna. Helsingfors och Esbo städers gemensamma ledningsgrupp för Jokerbanan beslutade 9.12.2016 att projektet genomförs enligt en alliansmodell.

Förslaget från direktionen för trafikaffärsverket

Direktionen för trafikaffärsverket föreslår 31.1.2019 att projektplanen för en depå för Jokerbanan godkänns så att den totala kostnadskalkylen för depån för Helsingfors del är sammanlagt 62 436 605,00 euro (i fråga om spårinfrastrukturen jordbyggnadskostnadsindex MAKU november 2018, i fråga om depåbyggnaden byggnadskostnadsindex november 2018).

Den totala kostnadskalkylen för depån uppgår till 69 443 570,00 euro. Esbo stad deltar i kostnaderna för depån med 7 006 965,00 euro.

Förslaget från direktionen för trafikaffärsverket finns som bilaga 1. Som bilagorna 2–6 finns projektplanen för en spårvagnsdepå i Kasäkern, projektbeskrivningen för Jokerbanan, projektbedömningen för Jokerbanan, den stadsekonomiska bedömningen för Jokerbanan och konsekvenserna för driftsekonomin och biljettpriserna. Bilagorna 3–6 är desamma som i det föregående ärendet på denna föredragningslista (Höjning av maximipriset i projektplanen för Jokerbanan för Helsingfors stads del).

Projektets innehåll

Jokerbanans snabbspårvägsinfrastruktur är ca 25 kilometer lång och har 34 hållplatspar mellan Östra centrum i Helsingfors och Kägeludden i Esbo. Av banans hela längd ligger 16 kilometer i Helsingfors och 9 kilometer i Esbo. Jokerbanan trafikeras med 29 spårvagnar. Spårvagnsdepån i Kasäkern byggs för snabbspårvägens materiel.

I projektplanen för snabbspårvägen Jokerbanans snabbspårvägsinfrastruktur, godkänd av stadsfullmäktige 15.6.2016 (§ 178), och i utvecklingsplanen för spårvagnsdepåer, godkänd av stadsstyrelsen 27.8.2018 (§ 520), hade man förberett sig på två depåer för Jokerbanan: en hu-

13.03.2019

Ärende/11

vuddepå i Kasberget i Helsingfors och en sidodepå i Bredvik i Esbo. I utvecklingsfasen för alliansen för Jokerbanan har man på basis av utredningar som Esbo stad låtit göra kommit fram till en lösning med endast en depå. Det är funktionellt och ekonomiskt sett förnuftigt att snabbspårvägen Jokerbanans depåfunktioner och opererande sker utifrån en enda depå. Den aktuella projektplanen baserar sig på en lösning med endast en depå.

Den nya spårvagnsdepå som ska byggas förläggs till tomten 45196/1 i Kaså kern. Tomten är i trafikaffärsverkets besittning med stöd av ett arrendeavtal. I en del av byggnaderna på tomten finns i nuläget bussjokerlinjens depå, som flyttar bort från tomten innan spårvagnsdepån byggs.

Den depåbyggnad som ska byggas har en bruttoyta på sammanlagt 9 533 m² (förvaringshall 4 501 m² och servicehall 5 032 m²). I spårvagnsdepån i Kaså kern byggs lokaler som är nödvändiga för vagnmaterielen. Det huvudsakliga användningssyftet för byggnaden är depåverksamhet. Vagnarna kör till depån i tomtens västra kant längs Jokerbanans linjespår på Filarvägen.

I depåbyggnaden koncentreras förvarings- och serviceverksamheten för Jokerbanans spårvagnar. Materielens tungservice och reparation av krockskador genomförs i trafikaffärsverkets andra depåer eller i en tredje parts lokaler. Depån har lokaler för vagnarnas regelbundna service, nödvändiga reparationer, dagliga kontroll och rengöring. Servicehallen har tre serviceplatser för underhåll, två platser för dygnsservice, en plats för en hjulsvarv och en tvättlinje. Byggnaden får lokaler för förarnas och servicepersonalens kontor och personalutrymmen. I depån byggs ett skyddsrum som används som omklädningsrum under fredstid. I gårdsområdena placeras bilplatser för personalen.

Förvaringshallen byggs för 34,5 meter långa vagnar och inrymmer sammanlagt 29 vagnar. Verkstads- och servicelokalerna byggs för 44 meter långa vagnar. I projektplanen har man förberett sig på att senare förstora depån för 44 meter långa vagnar, men kostnaderna för en eventuell utbyggnad har inte beaktats i projektplanen.

Kostnader

Projektplanen för Jokerbanan som år 2016 godkändes till spårvägsinfrastrukturens del omfattade en beräkning av de framtida kostnaderna för depåerna. Kostnadskalkylen (prisnivån april 2015) uppgick till 64,1 miljoner euro fördelade mellan depåerna i Bredvik i Esbo (14,9 miljoner euro) och i Kaså kern i Helsingfors (49,15 miljoner euro).

13.03.2019

Ärende/11

Den aktuella totala kostnadskalkylen för en spårvagnsdepå i Kasäkern enligt planen, Esbo stads andel medräknad, är (i prisnivån november 2018) 69,45 miljoner euro, vilket motsvarar 66,5 miljoner euro i prisnivån april 2015. Kostnadsberäkningen relateras mer i detalj på trafikafärsverkets föredragningslista och i bilaga 2 (projektplan).

Kostnaderna för de olika deluppgifterna fördelas enligt följande:

Planering och projektuppgifter	12,4 mn euro
Spårvägsinfrastruktur (spårvägens överbyggnad, el och tekniska system)	10,0 mn euro
Husbyggnad och grundläggning på tomt	31,5 mn euro
Ägaruppgifter	8,5 mn euro
SAMMANLAGT	62,4 mn euro

I de totala kostnaderna för depån tilläggs det bokföringsmässiga restvärdet på den nuvarande bussdepån, ca 2,3 miljoner euro. Trafikafärsverket (HST) förhandlar med samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) om behandlingen av restvärdet så att detta blir beaktat i kapitalvärdet på Jokerbanans depå då den trafikeringersättning som betalas till HRT för depån fastställs.

Effekter på driftsekonomi och biljettpriserna

En del av kostnaderna för Jokerbanans depåprojekt beaktas i trafikeringersättningarna till HRT och en del i infrastrukturersättningarna och i stadens infrastrukturstöd.

Den del som beaktas i trafikeringersättningen till HRT omfattar depåbyggnaden och gårdsområdet, vilkas totala kostnader uppgår till 51,3 miljoner euro (det bokföringsmässiga restvärdet för bussdepån, 2,3 miljoner euro, ingår i beloppet). Den del som beaktas i infrastrukturersättningen till HRT och i Helsingfors stads infrastrukturstöd omfattar spårinfrastrukturen i depåområdet (spåret, spårelektriciteten och spår-säkerhetsanordningarna). Depåinfrastrukturens andel uppgår till 13,4 miljoner euro.

Depåbyggnaden och gårdsområdet som beaktas i trafikeringersättningen har en avskrivningseffekt på 1,7 miljoner euro om året (avskrivningstid 30 år). Försäkringsfondsavgiften (0,1 %) blir sammanlagt ca 0,8 miljoner euro under 30 års tid. Ränteutgifterna är sammanlagt ca 19,6 miljoner euro (räntefot 3 % och lånetid 25 år). Driftsutgifterna för depån (exklusive kapitalkostnaderna) beräknas uppgå till 1,3 miljo-

ner euro om året. Kostnaderna för depåbyggnaden och gårdsområdet beräknas uppgå till 3,7 miljoner euro om året i genomsnitt fördelade mellan 30 år.

Depåspårvägens andel av infrastrukturen har en avskrivningseffekt på 0,44 miljoner euro om året (genomsnittlig avskrivningstid 30 år). Försäkringsfondsavgiften (0,1 %) blir sammanlagt ca 0,3 miljoner euro under 30 års tid.

HST fakturerar 50 % av investeringsavskrivningarna i form av infraersättning hos HRT. Resten av avskrivningarna, 0,22 miljoner euro om året, betalas av staden. Staden betalar beloppet i form av infraersättning till HST. HST fakturerar 50 % av de kalkylmässiga ränteutgifterna för projektet (kalkylränta 5 %) som infraersättning hos HRT. HST återbetalar de s.k. infraränteinkomsterna till staden. Dessa uppgår till sammanlagt 5,2 miljoner euro. På motsvarande sätt betalar staden de verkliga ränteutgifterna för finansieringen av investeringen till HST i form av infrastrukturstöd. De verkliga ränteutgifterna är sammanlagt 5,8 miljoner euro (räntefot 3 % och lånetid 25 år).

Effekten på biljettpriserna och den totala inverkan på stadens ekonomi har inte granskats separat för depån utan som en del av granskningen av effekterna av hela Jokerbanan (spårvägsinfrastruktur, materiel och depå). Granskningarna ingår i bilagorna 5 och 6. Frågan relateras dessutom i anslutning till det föregående ärendet på denna föredragningslista.

Effekterna på stadens ekonomi har inte heller granskats separat för depån, utan även dessa ingår i bedömningen av effekterna av hela Jokerbanan (bilaga 4). Frågan relateras dessutom på föredragningslistan för direktionen för trafikaffärsverket.

Fortsatta åtgärder och finansiering

Tomten för spårvagnsdepån bereds för byggarbetena med schaktningar år 2019. Byggarbetena på spårvagnsdepån inleds sommaren 2020 med att de gamla byggnaderna rivs och den förorenade marken avlägsnas. Det egentliga byggandet börjar år 2020. Objektet blir färdigt för husbyggnadens del sommaren 2022. Därefter installeras olika data-tekniska system för spårvägen i depåområdet.

Syftet är att trafikeringen på Jokerbanan börjar i juni 2024. Den första vagnen som ska trafikera på Jokerbanan kommer till depån hösten 2022. Tidtabellen för depån utgår från att depån blir färdig att ta emot Jokerbanans vagnar räknat från den första vagnen.

Byggandet av spårvagnsdepån förutsätter ändring av det arrendeavtal som staden och trafikaffärsverket ingått för tomten. Avtalsändringen undertecknades i januari 2019.

Byggandet av spårvagnsdepån förutsätter dessutom en detaljplaneändring. Beredningen av detaljplaneändringen inleds våren 2019. Byggandet kan dock inledas med stöd av ett undantagsbeslut.

I investeringsplanen i trafikaffärsverkets budget för 2019 har 57,1 miljoner euro reserverats för en depå för Jokerbanan för åren 2019–2022. Trafikaffärsverket justerar investeringsplanen för projektets del i samband med förslaget till 2020 års budget. Projektet finansieras genom lånemedel.

Utlåtanden

Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) har gett ett utlåtande i saken 22.1.2019. Enligt HRT har den depå som förläggs till Kasåkern ett utmärkt läge, vilket erbjuder goda förutsättningar för trafikeringen på Jokerbanan. Med tanke på att snabbspårvägstrafiken ökar är det dock skäl att bevara depåreserveringen också i Jokerbanans västra ände. En egen depå gör det möjligt att ordna trafiken på ett konkurrensneutralt sätt. Separata platser för underhåll gör det möjligt att konkurrensutsätta underhållet i framtiden. HRT konstaterar dessutom att depåinfrastrukturen ska möjliggöra olika materielscenarier, bl.a. 45 meter långa vagnar.

HRT:s utlåtande finns som bilaga 7.

Stadsstyrelsens ställningstaganden

Stadsstyrelsen konstaterar att Jokerbanan är ett strategiskt betydande projekt för staden och hela huvudstadsregionen och att förverkligandet förutsätter depålokaler för den nya snabbspårvägsmaterielen. De nuvarande spårvagnsdepåerna i Forsby, Vallgård och Tölö lämpar sig inte för snabbspårvagnar, varför det är nödvändigt att bygga en egen depå för Jokerbanan.

Stadsstyrelsen har 27.8.2018 (§ 520) godkänt utvecklingsplanen för spårvagnsdepåer som utgår från att förvaring och reparation av vagnarna för Jokerbanan och för spårvägstrafiken på Kronbroarna genomförs i dessas egna depåer.

Sammanjämkningen av depån och spårvagnsmaterielen i den planerade nya depån i Kasåkern möjliggör effektiv vidareutveckling av depåverksamheten. Den planerade depån i Kasberget har ett bra läge med

13.03.2019

Ärende/11

tanke på trafiken, vilket gör det möjligt att kostnadseffektivt trafikera på Jokerbanan.

HRT:s synpunkter om konkurrensneutralitet och möjliggörandet av olika materielscenarier har beaktats i depåns tekniska lösningar. Projektplanen har beretts i samarbete med HRT.

Stadsstyrelsen anser att trafikaffärsverkets förslag är motiverat.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 31.1.2019
- 2 Varikon hankesuunnitelma
- 3 Hankekuvaus
- 4 Päivitetty hankearviointi
- 5 Päivitetty kaupunkitaloudellinen arviointi
- 6 Vaikutukset käyttötalouteen ja lipun hintoihin, päivitetty
- 7 HSL:n lausunto 22.1.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

HST

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.02.2019 § 133

HEL 2019-000577 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Raide-Jokerin varikon hankesuunnitelman liikenneliikelaitoksen esityksen 31.1.2019 mukaisesti siten, että varikon kokonaiskustannusarvio on yhteensä 69,45 milj. euroa, josta Helsingin kaupungin osuus on yhteensä 62,44 milj. euroa (ratainfra osalta MAKU-indeksi marraskuu 2018, varikkorakennuksen osalta rakennuskustannusindeksi marraskuu 2018).

13.03.2019

Ärende/11

11.02.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 31.01.2019 § 21

HEL 2019-000577 T 10 06 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle Raide-Jokerin varikon hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että varikon kustannukset Helsingin kaupungin osalta ovat 62 436 605,00 euroa (rataanfran osalta MAKU-indeksi 106,0 marraskuu 2018, kun 2015=100, Varikkorakennuksen osalta rakennuskustannusindeksiä marraskuun 2018).

Varikon kokonaiskustannusarvio on 69 443 570,00 euroa. Espoon kaupunki osallistuu varikon kustannuksiin. Lähtökohtaisesti Espoo osallistuu varikon kustannukseen raitiotieinfran osalta linjaraidekilometrien suhteessa kustannusosuudella noin 34 %, joka on 7 006 965,00 euroa esitetystä kokonaiskustannuksesta. Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 62 436 605,00 euroa (rataanfran osalta MAKU-indeksi 106,0 marraskuu 2018, kun 2015=100, Varikkorakennuksen osalta rakennuskustannusindeksiä marraskuun 2018).

25.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Lotta Koski-Lammi, projektipäällikkö, puhelin: 310 34942
lotta.koski-lammi(a)hel.fi
Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi